

سرشناسه: شجاعی مرد، محمدحسن، ۱۳۲۰ -

عنوان: اصول یاوری شیعه

نگار نام پدیدآور: محمدحسن شجاعی

مشخصات نشر: قم: انتشارات منبع، ۱۳۹۶

[با همکاری] تهران: بنیاد خیریه‌ی حضرت زهرا (س)، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۱۲ ص: ۱۰ جدول

بهاء: ۶۰,۰۰۰ ریال شابک: ۴-۸۷-۷۱۵۷-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتاب‌نامه به صورت زیرنویس

موضوع: شیعه - اصول دین • موضوع: شیعه‌ی امامیه - عقاید

موضوع: شیعه‌ی امامیه - دفاعیه‌ها و ردیه‌ها • موضوع: اهل سنت - عقاید

شناسه‌ی افزوده: بنیاد خیریه‌ی حضرت زهرا (س) اطهر

رده‌بندی کنگره: ۶۱۳۹۶ الف ۳ ش BP۲۱۱/۵

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۱۷۲

شماره‌ی مدرک: ۴۵۶۸۳۴۶

اصول باورهای شیعه

کتابی از:

دکتر محمد حسن شجاعی فرد

استاد دانشگاه علم و صنعت ایران

۱۳۷۴
شماره ثبت، تهران ۲۲۱۷

اصول باوردیای شیعه

کاری از: دکتر محمدحسن شجاعی فرد

ناشر: انتشارات مطبع [۹۱۳۷۱۸۲۵۰۷]

با همکاری: بنیاد خیریه‌ی حضرت زهرای (علیها السلام)

لیتوگرافی: نقش • چاپخانه: زلال کوثر • صحافی: ...
نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۶؛ چاپ کل: ۱ • شمارگان: ... جلد

شابک: ۴-۸۷-۷۱۰۷-۶۰۰-۹۷۸ • بها: ۶۰۰۰ تومان

مرکز پخش: قم، خیابان آذر، کوی ۶۲، پلاک ۴۲

«بنیاد خیریه‌ی حضرت زهرای اطهر (علیها السلام)»

تلفن: ۴۲۹۲ ۳۷۲۰ ۲۵ • همراه: ۲۱۵۸ ۳۳۳ ۹۱۲

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی نشر این اثر محفوظ و متعلق به مؤلف می‌باشد.

نقل مطالب این کتاب یا ذکر نام آن مجاز است.

هدیه به مولایم :

شَمْسُ شَمْسِ الشُّفُوفِ

عالم آل محمد سید

علیه السلام
عبدالموسوی
الرضا

که با معرفی کتب اهل بیت در احتجاجات باغی که از مختلف از هر دین و هر مذهب کرده و حقانیت این کتب را
بر اثبات نمایندند؛ و مدعی شیعیان و پیروان ایشان با استفاده از این کتابین حیا و کسب علم.

کتاب اهل بیت را به جهان معرفی می نمایند.

بیمید شفاعت مولی، نه فقط دست جا بلکه همه جا و از آنجا

خادم الرضا

فهرست مطالب

۹		مقدمه
۱۵		آیا اسلام، دین برتر است؟
۳۴		توحید یا یکتایی خدا
۳۵		صفات خدا
۳۸		عدالت خداوند
۴۰		تفکر در اصول عقاید
۴۳		وظیفه در امور فرعی و عملی؟
۴۴		ضرورت تحصیل علم
۴۴		معیارهای رسیدن به حکم شرعی
۴۵		ولایت فقیه
۴۶		فرستادن پیامبران
۴۶		معجزات پیامبران
۵۱		معصوم بودن پیامبران علیهم السلام
۵۲		صفات پیامبران علیهم السلام
۵۲		شیعه و سایر پیامبران علیهم السلام
۵۳		حقانیت سایر ادیان

اصول باورهای شیعه ■ ۷

- جبر یا اختیار ۵۶
- بین الامرین ۵۷
- احکام دینی ۵۸
- دین اسلام ۶۰
- چرا وضع مسلمانان خوب نیست؟ ۶۱
- پیام اسلام ﷺ ۶۴
- قرآن ۶۶
- وظیفه‌ی یک مسلمان چیست؟ ۶۸
- امام شناسی ۶۹
- معصوم بودن امامان ۷۱
- صفات و علم امام ۷۱
- اطاعت امامان ۷۴
- دوستی با خاندان نبوت ﷺ ۷۴
- امامان، ۱۲ نفرند ۷۷
- امام دوازدهم علیه السلام رهبر و امام در زمان ما است ۷۹
- تقیّه ۸۰
- دعا و نیایش ۸۲
- زیارت قبرها ۸۳
- شیعه‌ی حقیقی از دیدگاه ائمه علیهم السلام ۸۵
- کمک به ستم‌گران ۸۵
- دعوت به اتحاد اسلامی ۸۶
- حقوق مسلمین برهم دیگر ۸۶
- معاد و روز رستاخیز ۸۹

۸ ■ اصول باورهای شیعه

- ۹۳ فتوای شیخ محمود شلتوت
- ۱۰۰ لعن صحابه؟
- ۱۰۱ اذان شیعه
- ۱۰۲ سجده بر خاک
- ۱۰۳ ده سته نماز
- ۱۰۴ تنعه
- ۱۰۷ شفاعت
- ۱۰۸ جشن میلاد مراداری
- ۱۰۹ کتاب های مهم
- ۱۱۰ حکومت در اسلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

در فرودگاه نشستیم و منتظر پرواز به مشهد مقدس. با توجه به رشته‌ی تخصصی که مدتی است و هرا و فضا هم هست، در فکر پروازم، آیا هواپیما نو است، کهنه است، که صد گواهی می‌کند پرواز تهران - مشهد دو ساعت تاخیر دارد.

رفتم از مدیران پرواز پرسیدم، گفتند: «نقص فنی دارد، دارند درست می‌کنند، شاید زودتر بشود. شاید امروز یا فردا ساعت برگشتم روی صندلی‌های آهنی و یا به عبارت بهتر، توری آهنی از جمله مسایلی که برای ما اساتید دانشگاه در مجامع عمومی اتفاق می‌افتد. بدون دانشجویان، به ویژه دانشجویان قدیمی است.

هنوز ننشسته بودم که یک جوانی آمد و گفت: «اسناد! سلام...» جوابش را دادم. گفت: «من با شما درس انتقال حرارت داشتم.» گفتم: «اسناد! به نمره‌ی بدی نگرفتی؟» گفت: «نه، ۱۸ شدم.» خوشحال شدم که نمره‌ی بد نگرفته اما اسمش یادم نمی‌آمد، چون هر سه ماه حدود ۵ تا دانشجوی می‌آید و می‌رود.

اسمش را پرسیدم، گفت: «هیوا»، یادم آمد. اسمی گردی بود. گفت: «من ۱۰ سال پیش دانشجوی شما بودم.»

۱. هیوا: در کردی به معنی «امید» و «آرزو» و در ترکی به معنی «میهن» به معنی «میهن» می‌باشد.

۱۰. اصول یاورهای شیعه

گفتم: «یک کُرد دیگر هم ۱۵ سال پیش دانشجوی من بود، اسمش هیوا بود، الان در فرانسه دکترا را تمام کرده، چند سال هم کار کرده، دو ماه پیش ایمیل داده بود که می‌خواهد بیاید ایران و دنبال استخدام در یکی از دانشگاه‌های تهران بود.» گفتم: «او را نمی‌شناسم.»

بعد از کم‌خوش و بیش، گفتم: «بنشین»، اجازه گرفت و نشست. نکته‌ی جالب این‌که این دانشجویان حتی میان سال هم می‌شوند، ما را می‌پرسند: «آیا سدا می‌کنند، البته هیوا جوان بود، میان سال نبود، ولی بارها خانم‌ها با آقایانم رسن بالا را دیده‌ام که با معرفی خود، می‌گویند: «استادا ما دانش‌آموز شما بودیم.»

اما اجازه بدهید از طرف خودم و سایر استادانی که می‌شناسم عرض کنم، بزرگ‌ترین حُسن معلمی هم: دیدن دانش‌آموزان قبلی است. من وقتی در ۵ سالگی، دست مرحومانِ معلم کلاس چهارم و مدیر دبستان دوران کودکی، که هر دو متدین بودند و یکی از آن‌ها فرزند آیه الله حدائق شیرازی بود، بوسیدم، اشک در چشمانشان حلقه می‌زد.

بالاخره از کار و تحصیل هیوا پرسیدم، گفتم: «این بیسازنی گرفته و در یک شرکت مربوط به عسلویه کار می‌کند. ازدواج کرده و دو تا همسر دارد.» خلاصه حرف‌هایی رد و بدل شد.

بعد گفتم: «استادا شما همیشه در آخر کلاس چند دقیقه‌ای راجع به مسائل اعتقادی و اجتماعی و سیاسی صحبت می‌کردید، اما من چون سُنی بودم اظهار نظر نمی‌کردم. معمول شما هم این بود که از اعتقادات شیعی خود دفاع، و از علمای سُنی هم خصوصاً به دلیل استناد به حدیث‌های به نظر شما جعلی، مبنی بر ضرورت همکاری با روسای جمهور و پادشاهان ظلم و جور انتقاد شدید می‌کردید.

اصول باورهای شیعه - ۱۱

راستش همان حرف‌ها باعث شد من بروم و با علمای خودمان در همان موارد بحث کنم، اما چون جواب قانع‌کننده‌ای نشنیدم، نمی‌گویم شیعه شدم، اما اقلّ شنی نمااندم.

چون شافعی بودم، ضرورت نماز خواندن دست‌پسته هم نداشتم، لذا دست باز نماز خواندن برایم بهتر هم بود. چرا که در بین دوستان شیعه‌ی خود بودم. حاجاب این سنیت که این شیعه‌ها هم مشکلات عدیده‌ای دارند، ولی من به روی شافعی نمی‌آمدم. لذا از آن تاریخ، نه شنی هستم و نه شیعه.

سنی نبودم، چون حتّی عموم که ماموستا است و هیچ وقت نتوانست من را در سوالنام که مخصوصاً شما مطرح می‌کردید، قانع کند. شیعه نیستم چون حرف‌های زیادی از ماهواره‌ها و سایت‌های سنی در مورد شیعه‌ها شنیدم.

شما هم که به دلیل مشغله‌ی زیاد، دانشگاه به دانشجویان خصوصاً لیسانس، وقت صحبت خصوصی نمی‌دادید؛ تا این نکات ماهواره‌ها را از شما سوال کنم. اگر حالا که با شما همسفر مشی هستم و پروا هم دو ساعت تاخیر دارد، مشکلی نیست و اگر کار دیگری ندارید، من چنانچه تا سه ماه، مذهبی از شما بپرسم. گفتیم: «بفرمایید».

او شروع کرد، اما چند تا سوال نبود، در حقیقت او می‌خواست اعتقادات و باورهای اساسی شیعه را بداند. اما چون من معمولاً هر کج بحث دینی با کسی کنم، حداقل با موبایل آن را ضبط می‌کنم. با موافقت هیوا، من این را روشن کردم و نتیجه‌ی آن چند سوال، شد این چیزی که، خلاصه شده‌ی آن در دست شماست. بدیهی است برای چاپ، متن محاوره را به متن نوشتاری تبدیل کردم.

با هیوا توافق کردیم که من بحث عملی باورهای شیعه را مطرح می‌کنم، یعنی آن چه که من به عنوان یک معلم دانشگاه، با بیش از ۵۰ سال مطالعات دینی، به آن عمل می‌کنم را توضیح بدهم. بدیهی است که اسناد را حفظ نیستم، چون زیاد است. از قرآن گرفته تا ده‌ها کتاب حدیثی دینی. البته اگر حلی، زبیری، زبیری، زبیری که اسناد در اختیار باشد، مثل دفتر من، آن‌ها را نشان می‌دادم. چرا که اسناد همه‌ی مطالب همه موجود است.

هیوا گفت: «آقا، باورهای عملی شیعه، آن هم توسط شما از مراجعه به اسناد بهتر است». چرا که موارد مختلفی در کتاب‌های شیعه و سنی هست که هیچ‌کدام به آن عمل نمی‌کنند؛ اما مواردی که مثل شما به آن عمل می‌کنید، واقعاً باور اساسی است. با شناختی که من از شما دارم، شما سال‌هاست در این زمینه کار می‌کنید، پس من به شما مراجعه و مناظره هم زیاد داشتید و کتاب هم نوشتید. لذا در این جا، لازم نیست اسناد را مطرح کنیم.»

من گفتم: «اگر هم سندی خلاصه در باورهای شیعه می‌خواهی، با ذکر سند، به دو کتاب «اصول اعتقادی شیعه»، نوشته‌ی مرحوم «شیخ حسین کاشف الغطاء» و کتاب «عقاید شیعه»، نوشته‌ی مرحوم «محمد رضا مطلقه»، که ترجمه هم شده است، مراجعه کنید. من از کتاب آخر دست‌ها زیاد استفاده می‌کنم.» هیوا قبول کرد و قرار شد اعتقادات عملیاتی من را به عنوان باورهای شیعه قبول کند.

البته با توجه به تجربه‌ی بیش از ۳۵ ساله‌ی اینجانب در این امر، و همان گونه که ملاحظه می‌فرمایید، این کتاب حاصل گفت‌وگو با یک مهندس سنی مذهب است که علاقمند به آشنایی با مکتب اهل بیت علیهم‌السلام می‌باشد.

لذا در این گفت‌وگو، بر اساس آموخته‌هایی که از اساتید بزرگ گذشته + داشتیم، همه‌ی موارد و اصول اعتقادات شیعه که برای چنین فردی یا حتی

اصول باورهای شیعه ■ ۱۳

یک مسیحی، بودایی، ملحد و خصوصاً فرهنگ‌های مختلف غربی، آفریقایی، آسیایی و... که در مرحله‌ی اولیه‌ی آشنایی با مکتب اهل بیت علیهم‌السلام هستند و ضرورتی ندارد، آورده نشده است؛ وگرنه ده‌ها جلد کتاب کم‌هم خواهد بود؛ هر چند در این میان پاسخ تعدادی از شبهاتی که از هر طرف به شیعه وارد می‌شود نیز آورده شده است.

شاید مهم‌ترین دلیل هیوانتیج‌گیری کرد: «به نظر من، بعد از چاپ این گفت‌وگو، همه‌ی آن‌ها که می‌خواهند اصول اولیه‌ی اعتقادات شیعه‌ی واقعی را آن طریقت‌هاست، بی‌نااسند، می‌توانند از آن کتاب استفاده کنند.» بدیهی است کسانی که به مکتب اهل بیت علیهم‌السلام می‌پیوندند، نسبت به جمع‌آوری اطلاعات لازم دیگر اقدام خواهند نمود.

امید است با قصدی برای ترجمه‌ی این کتاب به زبان‌های مختلف وجود دارد، بتوانیم مکتب اهل بیت علیهم‌السلام را به شیوه‌ی ساده‌به‌مشتاقان ارایه نماییم؛ که امام رضا علیه‌السلام فرمودند: «فَإِنَّ النَّاسَ أَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا، أَلَتَّبِعُونَا» اگر مردم محاسن و برتری کلام و روش ما را می‌دانستند، بدون شک از ما تبعیت می‌کردند.»

خادم الرضا علیه‌السلام

محمدحسن شجاعی فرد

۲۳ ذی القعدة ۱۴۳۸، برابر ۲۵ مرداد ۱۳۹۶